

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tuulivoimaloiden työturvallisuusriskeistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Leena Meren/ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 541/2017 vp:

Mihin toimiin asianomainen ministeri aikoo ryhtyä varmistaakseen, ettei Suomeen rakennetuissa ja rakennettavissa tuulivoimaloissa ole Ruotsin työympäristöviraston havaitsemia vakavia turvallisuuspuutteita?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Koneita koskevista vaatimuksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston konedirektiivissä 2006/42/EY, joka on saatettu Suomessa voimaan valtioneuvoston asetuksella koneiden turvallisuudesta (400/2008). Tuulivoimalat ovat konedirektiivin/koneasetuksen soveltamisalaan kuuluvia koneita. Markkinavalvonnasta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella akkreditoinnista ja markkinavalvonnasta (EY N:o 765/2008) ja lailla työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta (44/2006). Käytön aikaista työturvallisuutta valvotaan työturvallisuuslain (738/2002) ja valtioneuvoston asetuksen työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (403/2008) nojalla.

Työkäyttöön tarkoitettujen koneiden turvallisuuden valvonta kuuluu työsuojeluviranomaisille. Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet pyrkivät saattamaan valvontatoimenpiteillään työskentelyolosuhteet lainsäädännön vaatimuksia vastaaviksi. Viime kädessä vastuualueet voivat esimerkiksi asettaa vaaralliseen koneen käyttökieltoon. Työntekijöiden turvallisuuden valvonta eli olosuhdevalvonta on mahdollista sen jälkeen, kun kone on otettu käyttöön ja sen toimintaan liittyviä riskejä voidaan havainnoida.

Markkinavalvonta tarkoittaa viranomaisten toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kone itsessään täyttää sitä koskevat terveys- ja turvallisuusvaatimukset. Työsuojelun vastuualueet voivat antaa vaatimusten vastaisille koneille väliaikaisia markkinoille- ja käyttöönluovuttamiskieltoja. Sosiaali- ja terveysministeriö on toimivaltainen markkinavalvontaviranomainen, joka voi asettaa markkinoille- ja käyttöönluovuttamiskiellon sekä velvoittaa tiedottamaan koneessa havaituista puutteista.

Markkinavalvontaviranomaiset voivat valvoa tuotteiden vaatimustenmukaisuutta vasta sen jälkeen, kun tuote on saatettu markkinoille tai otettu käyttöön. Suomen markkinavalvontaviranomaisten toimivalta rajoittuu Suomeen, eikä tarkastuksia voida tehdä ennen kuin tuote on tuotu maahan. Ennakkotarkastusten tekeminen tuotteille ei siten ole mahdollista.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 541/2017 vp

Sosiaali- ja terveysministeriö on ottanut yhteyttä Ruotsin työympäristövirastoon selvittääkseen kieltoon asetettujen tuulivoimaloiden tiedot ja syyt, joiden perusteella markkinoille- ja käyttöönluovuttamiskiellot on asetettu. Tuulivoimaloita koskevia asioita on vireillä sosiaali- ja terveysministeriössä sekä kahdella aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella. Tuulivoimaloiden valvonnan tilannetta Suomessa on käsitelty työsuojeluviranomaisten kesken.

Lisäksi työsuojeluviranomaiset toteuttavat vuonna 2018 valvontahankkeen, jossa tarkastetaan tuulivoimaloiden vaatimustenmukaisuutta ja turvallisuutta. Mikäli puutteita havaitaan eikä niitä korjata, työsuojeluviranomaiset ryhtyvät tarvittaviin valvontatoimenpiteisiin.

Helsingissä 15.12.2017

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila